

1. Одломак из приче *Изненадни пљусак* – Миљана Мирковић

прошло време

Ветар **је почео** све јаче да дува. Муње су **севале**. Киша **је падала** све јаче и јаче. Бујна зелена трава **је утонула** у воду. Жбуње **је изгледало** као да ће **се ишчупати** из корена и **скочити** на нас. Дугачке гране дрвећа **ломио је** ветар. Убрзо смо **биле** мокре до голе коже. Трчати више **није вредело**. Дрвеће нам **није било** никакав закон. Једна грана **је пала** испред нас. Јако смо **се уплашиле**. **Решиле смо да нађемо** неки заклон док киша **не престане**. **Наишле смо** на најстарије дрво у шуми које **је имало** огромну крошњу. Киша **је** ту мање падала. Одатле **смо посматрале** шуму која **се претворила** у језеро. Уплашене птице **прелетале су** изнад наших глава и **тражиле** помоћ. То **је све био** један тужан и застрашујућ приказ. Полако **је постајало** светлије. Шуштање кише **је престало**. **Кренуле смо** према кући. Сунце **је осветљавало** пут пун бара. Свуда по путу **лежале су** поломљене гране дрвећа. Све **је изгледало** као неред у мојој соби.

садашње време

Ветар **почиње** све јаче да дува. Муње **севају**. Киша **пада** све јаче и јаче. Бујна зелена трава **тоне** у воду. Жбуње **изгледа** као да **се чупа** из корена и **скаче** на нас. Дугачке гране дрвећа **ломи** ветар. Убрзо **смо** мокре до голе коже. Трчати више **не вреди**. Дрвеће нам **није** никакав заклон. Једна грана **пада** испред нас. Јако **се плашимо**. **Решавамо да нађемо** неки заклон док киша **не престане**. **Наилазимо** на најстарије дрво у шуми које **има** огромну крошњу. Киша ту мање **пада**. Одатле **посматрамо** шуму која **се претвара** у језеро. Уплашене птице **прелећу** изнад наших глава и **траже** помоћ. То **је** све један тужан и застрашујућ приказ. Полако **постаје** светлије. Шуштање кише **престаје**. **Крећемо** према кући. Сунце **осветљава** пут пун бара. Свуда по путу **леже** поломљене гране дрвећа. Све **изгледа** као неред у мојој соби.

2. Шетња шумом

садашње време

Кад год **се ужелим** мира и тишине, звукова, боја, мириса и додира природе **спакујем** свој ранац, **ставим** га на леђа и лагано **кренем** у шетњу шумом, уским путељком који **вијуга** између високих стабала обраслих маховином и ниског грмља. Корачајући том кривудавом, људским ногама утабаном шумском стазом око себе **могу да видим** само чистоћу, свежину и бескрајну лепоту шумског пространства.

С леве и десне стране путељка поносно **стоје** изборана стабла храста из чијих старих и дебелих грана **ничу** нове глатке гранчице прекривене ситним зеленим листовима. Путељак на једном делу **пресеца** бистри шумски поточић који кроз осунчани пропланак **нестаје** дубоко у шуми. У сред пропланка усамљено **стоји** дрво са великом крунастом крошњом, пуно лишћа и ситних белих цветова, а на крајевима пропланка грмови леске препуни лешника одевених у своје зелене кошуљице. Жубор потока **надјачава** весели цвркут птица, а негде у даљини **се чује** како детлић својим кљуњом удара у дрво тражећи гусенице и ларве. Храстова шума полако **прелази** у букову у којој међу сивим и дебелим буковим стаблима, без набора и пукотина **штрче** високе брезе и уска стабла горског јасена. Иако **нема** ни трунке ветра листови брезе нежно **трепере** обасјани сунцем. Додирујући их својим прстима **чини ми се да осећам** њихов живот и **да чујем** како животни сокови **жуборе** у њиховим безбројним танким жилицама. Уз једно стабло спретно **се пење** мала сива веверица. Њено витко тело и густо реп брзо **нестају** у мору зеленог лишћа.

Корачајући даље, шума **постаје** све гушћа и непрегледнија. Дрвеће **се диже** високо у небо, а око њега **расте** ниско бодљикаво жбуње. Сунчеви зраци **се тешко пробијају** кроз густу крошњу и **не допиру** до земље, тако да **је** она влажна и са ње **се** свуда околу **шири** мирис трулог лишћа које је **прекрива**. Испод једног дрвета чије **је** дно обрасло маховином **вире** беле печурке, на великом трулом листу **одмара се** кишна глиста, а мало даље од њих у плиткој рупи **лежи** јеж са накостешеним бодљама. Путељак **се** полако **шири** и **прелази** у шумску стазу око које дрвеће није тако збијено, а ниског растиња готово и **нема**. Између храстова и букви **су** стабла дивљих крушака и граба која **обавијају** трновите гранчице дивље купине. На самом излазу из шуме, стаза **се спаја** са покошеном ливадам. Мирис шуме помешан са мирисом тек покошене траве **шири се** око мене дајући посебан печат том прелепом шумском пејзажу.

Шума је драгуљ природе. Она је рај за биљке, животиње и човека, место на коме је природа чиста и неокаљана и шетња кроз њу **представља** прави доживљај и незаборавно искуство.

прошло време

Кад год **сам се ужелео** мира и тишине, звукова, боја, мириса и додира природе **спаковао сам** свој ранац, **ставио** га на леђа и лагано **кренуо** у шетњу шумом, уским путељком који **је вијугао** између високих стабала обраслих маховином и ниског грмља. Корачајући том кривудавам, људским ногама утабаном шумском стазом око себе **сам могао да видим** само чистоћу, свежину и бескрајну лепоту шумског пространства.

С леве и десне стране путељка поносно **су стајала** изборана стабла храста из чијих старих и дебелих грана **су ницале** нове глатке гранчице прекривене ситним зеленим листовима. Путељак на једном делу **пресецао је** бистри шумски поточић који **је** кроз осунчани пропланак **нестајао** дубоко у шуми. У сред пропланка усамљено **је стајало** дрво са великом крунастом крошњом, пуно лишћа и ситних белих цветова, а на крајевима пропланка грмови леске препуни лешника одевених у своје зелене кошуљице. Жубор потока **је надјачавао** весели цвркут птица, а негде у даљини **се чуло** како детлић својим кљуњом **удара** у дрво тражећи гусенице и ларве. Храстова шума полако **је прелазила** у букову у којој **су** међу сивим и дебелим буковим стаблима, без набора и пукотина **штрчале** високе брезе и уска стабла горског јасена. Иако **није било** ни трунке ветра листови брезе нежно **су треперели** обасјани сунцем. Додирјујући их својим прстима **чинило ми се да сам осетио** њихов живот и да сам чуо како животни сокови **жуборе** у њиховим безбројним танким жилицама. Уз једно стабло спретно **се пењала** мала сива веверица. Њено витко тело и густе реп брзо **су нестали** у мору зеленог лишћа. Корачајући даље, шума **је постајала** све гушћа и непрегледнија. Дрвеће **се дизало** високо у небо, а око њега **је расло** ниско бодљикаво жбуње. Сунчеви зраци **су се тешко пробијали** кроз густу крошњу и **нису допирали** до земље, тако да је она била влажна и са ње **се** свуда околу **ширио** мирис трулог лишћа које ју **је прекривало**. Испод једног дрвета чије је дно било обрасло маховином **вириле су** беле печурке, на великом трулом листу **се одмарала** кишна глиста, а мало даље од њих у плиткој рупи **је лежао** јеж са накостешеним бодљама. Путељак **се** полако **ширио** и **прелазио** у шумску стазу око које дрвеће није било тако збијено, а ниског растиња готово и **није било**. Између храстова и букви била су стабла дивљих крушака и граба која **су обавијале** трновите гранчице дивље купине. На самом излазу из шуме, стаза **се спајала** са покошеном ливадам. Мирис шуме помешан са мирисом тек покошене траве **ширио се** око мене дајући посебан печат том прелепом шумском пејзажу.

Шума је драгуљ природе. Она је рај за биљке, животиње и човека, место на коме је природа чиста и неокаљана и шетња кроз њу **је представљала** прави доживљај и незаборавно искуство.

3. Одлазак од куће

садашње време

Неко **одлази** од своје куће са жељом и намером да јој **се** после одређеног времена поново **врати**. Неко ко је немирног духа, исувише храбар и спреман за изазове **оставља** све иза себе и **иде** у непознато јер **жели** нови почетак, ново сутра. **Постоје** и они који **напуштају** свој дом и **одлазе** далеко јер **су присиљени** на то и **немају** други избор. Тај одлазак **је** најтежи и најболнији.

Ниједно дете окружено пажњом, топлином и љубављу својих родитеља **не жели да оде** далеко од њих, нити **размишља** о томе да **ће** једног дана **одрасти** и можда на неком другом месту **започети** самосталан живот који **је** потпуно другачији од живота у родитељској кући. Чак ни тинејџери, иако их родитељи често **нервирају** и због тога **прижељкују** да буду сами, **не размишљају** о одласку од куће јер у дубини душе **знају** да још увек **нису спремни** на тако велики корак. Међутим, када **одрасту** и **постану** зрелији, **дође** и тај неизбежни тренутак. Факултет, посао, други град, други људи.... У срцу **се** обично **јавља** нека чудна стрепња и узбуђеност због новог почетка, али ако **имаш** циљ испред себе и знаш шта **хоћеш** од свог живота, ништа **није** исувише тешко. Понекад, чак и ако су воља и жеља за одласком јаки, **није** лако **напустити** родитељско гнездо, јер у њему је најлепше и најсигурније. Неки, недовољно сигурни у себе никад то **не учине**.

Сваки одлазак од куће **је тежак**, јер **представља** искорак у један нови и непознати свет. Отићи **не може** свако. То **могу** само они који **имају** велику жељу, храброст и снагу да **се суоче** са свим потешкоћама, они који **су спремни** да самостално **корачају** кроз живот и **отварају** нова животна поглавља.

будуће време

Неко **ће отићи** од своје куће са жељом и намером да јој **се** после одређеног времена поново **вратити**. Неко ко је немирног духа, исувише храбар и спреман за изазове **оставиће** све иза себе и **отићи** у непознато јер **ће желети** нови почетак, ново сутра. **Постојаће** и они који **ће напустити** свој дом и **отићи** далеко јер **ће бити присиљени** на то и **неће имати** други избор. Тај одлазак **ће бити** најтежи и најболнији.

Ниједно дете окружено пажњом, топлином и љубављу својих родитеља **неће желети да оде** далеко од њих, нити **ће размишљати** о томе да **ће** једног дана одрасти и можда на неком другом месту **започети** самосталан живот који **ће бити** потпуно другачији од живота у родитељској кући. Чак ни тинејџери, иако **ће** их родитељи често **нервирати** и због тога **ће прижељкивати** да буду сами, **неће размишљати** о одласку од куће јер у дубини душе **ће знати** да још увек **нису спремни** на тако велики корак. Међутим, када **одрасту** и **постану** зрелији, **доћи ће** и тај неизбежни тренутак. Факултет, посао, други град, други људи.... У срцу **ће се** обично **јавити** нека чудна стрепња и узбуђеност због новог почетка, али ако **имаш** циљ испред себе и **знаш** шта **хоћеш** од свог живота, ништа **неће бити** исувише тешко. Понекад, чак и ако воља и жеља за одласком **буду** јаки, **неће бити** лако **напустити** родитељско гнездо, јер у њему је најлепше и најсигурније. Неки, недовољно сигурни у себе никад то **неће учинити**.

Сваки одлазак од куће **ће бити тежак**, јер **ће представљати** искорак у један нови и непознати свет. Отићи **неће моћи** свако. То **ће моћи** само они који **имају** велику жељу, храброст и снагу да **се суоче** са свим потешкоћама, они који **буду спремни** да самостално **корачају** кроз живот и **отварају** нова животна поглавља.